

Aan: Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

G40 Stedennetwerk
Renée Veldkamp
secretaris Fysieke Pijler
fysiekepijler@G40stedennetwerk.nl

Mob: 06 – 4613 4078
Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
Postbus 9001
6511 HG Nijmegen
www.G40stedennetwerk.nl

Behandeld door: Renée Veldkamp
Datum: 11 oktober 2019
Onderwerp: Plenair debat stikstofproblematiek

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 17 oktober vergadert u over het advies van de commissie Remkes over de aanpak van het stikstofprobleem en de kabinetsreactie op dit advies. Stedennetwerk G40, verantwoordelijk voor meer dan 5 miljoen inwoners, vraagt uw aandacht voor de belangrijke en urgente problemen waar de steden mee kampen door de stikstofcrisis. De stikstofcrisis veroorzaakt ernstige stagnatie van de versnelling van de woningbouw, transformatie van binnenstedelijke locaties, de economische ontwikkeling en duurzame energieopwekking. Wij pleiten voor een aantal tijdelijke maatregelen die gelden tot de bronmaatregelen effectief zijn, zodat er weer gebouwd, gewerkt, verduurzaamd en gerecreëerd kan worden, voor voldoende middelen en goede afspraken en spelregels om de problemen effectief aan te pakken.

Stedelijke uitdagingen, zoals de woningcrisis en klimaatopgave, kunnen niet wachten

Het stikstofprobleem vraagt om structurele oplossingen door bronmaatregelen en natuurherstel. In die zin zijn wij het eens met de adviezen van de commissie Remkes en spreekt de kabinetsreactie ons aan. Echter, het advies van de commissie en de kabinetsreactie bieden maar in zeer beperkte mate een oplossing voor de acute problemen die in onze steden zijn ontstaan door de stikstofuitspraak en dat baart ons grote zorgen.

De hervatting van de vergunningverlening door de provincies betreft alleen vergunningen die, met in acht name van de RvS-uitspraak, toch wel verleend hadden kunnen worden. Dit voorkomt alleen verdere vertraging voor die plannen en projecten. Grotere woningbouwprojecten, nieuwe bedrijfsactiviteiten maar ook bijvoorbeeld de plaatsing van windmolens liggen stil en het is onzeker of evenementen door kunnen gaan.

Wij vinden het onverantwoord dat activiteiten die slechts een heel klein deel van de totale stikstofuitstoot veroorzaken en van groot belang zijn voor onze inwoners en ons land nu zwaar getroffen zijn en deze impasse voortduurt. Het kabinet kiest voor een vrijwillige aanpak bij de belangrijkste bronmaatregelen, zoals de warme sanering in de veehouderij en de overstap naar duurzame bedrijfsvoering als kringlooplandbouw, inzet van emissieloos materieel in de bouw en schoon vervoer. Daardoor kost het echter veel tijd voordat deze bronmaatregelen effectief zijn en daar kunnen de woningcrisis, de klimaatopgave, bedrijfsactiviteiten en grote evenementen niet op wachten. Daarnaast is het de vraag of de vrijwillige aanpak daadwerkelijk tot de benodigde afname van stikstof kan leiden.

Tijdelijke maatregelen en middelen

Wij pleiten daarom voor tijdelijke maatregelen die snel door te voeren zijn, juridisch houdbaar en uitvoerbaar en die gelden tot de bronmaatregelen effect sorteren. Ons doel daarmee is om projecten die een gunstig lange termijneffect hebben en bijdragen aan de grote maatschappelijke opgaven in ons land, weer mogelijk te maken. Denk bv. aan installaties voor de opwekking van duurzame energie of het transformeren van een bedrijventerrein naar een woonwijk. Onderbouw met de stikstofruimte die deze projecten na realisatie opleveren een aanzienlijk hogere drempelwaarde, zodat er weer gebouwd, gewerkt, verduurzaamd en gerecreëerd kan worden. Maak tevens duidelijke en werkbare

regels en normen voor de berekening van emissies in de aanlegfase en inzet van emissiearm materiaal.

Voor een snelle en effectieve aanpak zijn ook voldoende middelen nodig. Daarbij kan ook gedacht kan worden aan aanvullende concrete subsidieregelingen per sector waar impasse dreigt, zoals voor het versneld ombouwen naar elektrische bouwmaschinen voor bouwbedrijven. In de plannen van het kabinet staat een aantal voornemens om reeds beschikbaar gestelde middelen (deels) in te zetten voor de aanpak van het stikstofprobleem. Natuurlijk zijn wij voorstander van win-winsituaties, zeker met middelen die al bestemd waren voor milieumaatregelen in de veehouderij, het verkeer en voor natuurherstel. We zijn helemaal voorstander als het stikstofprobleem daarmee versneld aangepakt kan worden.

Maar niet wanneer anders inzetten van middelen ten koste gaat van het doel waarvoor ze bestemd zijn. Dit dreigt voor de woningbouwimpuls. Die is er gekomen omdat het, ook zonder de stikstofproblematiek, niet lukte om snel voldoende betaalbare woningen te bouwen en businesscases om binnenstedelijke transformatie haalbaar te maken. Inzet van deze middelen t.b.v. bronmaatregelen tegen stikstofdepositie gaat ten koste van de ambitie om de woningbouw te versnellen en betaalbare woningen te bouwen en is dus geen win-win.

Samenwerking, gelijkwaardige positie en heldere afspraken

Als grote steden ontvangen we dagelijks mails en telefoon van verontruste inwoners en ondernemers, waarbij het lastig is hen duidelijke antwoorden te geven over wat ze kunnen verwachten of waar zij aan toe zijn. Daarom zouden rijkssteun en samenwerking op het gebied van communicatie naar inwoners een goed idee zijn.

Het zou bovendien helpen als gemeenten de positieve effecten van uitstootvermindering die lokaal gerealiseerd worden, zoals door inzet op lokale energietransitie, daadwerkelijk lokaal mogen inzetten. Als dit soort maatregelen direct voordeel oplevert voor het vlottrekken van lokale maatschappelijke opgaven, zal dit extra stimulerend werken om lokaal stikstofreducerende maatregelen te nemen.

Maar belangrijker nog is dat veel van de maatregelen die genomen kunnen worden om stikstofemissies terug te brengen niet in de invloedssfeer van gemeenten liggen. Als steden zijn we grotendeels afhankelijk van de bereidheid van het kabinet voor robuuste keuzes en maatregelen en de regiekraacht van provincies. Stikstofreductie betekent verdelen van de schaarste en ook gemeenten hebben vergunbare ruimte nodig. De gebiedsgerichte aanpak slaagt alleen als we als één overheid samenwerken in gelijkwaardige posities. Om recht te doen aan ieders belang denken wij aan smart afspraken over bronmaatregelen in de provincies zodat deze voortvarend worden doorgevoerd en op die plekken waar ze het grootste maatschappelijk effect hebben. Gezien de realisatieopgaven waar wij voor aan de lat staan, zal dat vaak in en nabij onze steden zijn. De G40 gaat hierover graag het gesprek aan met het rijk en de provincies.

Wij hopen op een constructief debat en wensen u veel wijsheid toe bij het vormen van uw oordeel.

Met vriendelijke groet,

Namens het Stedennetwerk G40,

Harriët Tiemens,
Voorzitter Fysieke pijler van de G40